

[Holstein.]

Instans tales med det Formaal at overbevise politiske Modstandere her i Salen, men for at slaa visse Kendsgerninger fast i den almindelige Bevidsthed, for at gøre visse Synspunkter gældende, for at søge at vække en vis Opfattelse ude i den store Befolkning. Det er derfor, vi er her. Det er for at paavirke den offentlige Mening og for at paavirke Befolkningen, men aldelis ikke for ved Fornuftargumenter at prøve at overbevise politiske Modstandere.

Ak nej, vi er langt fra det 18de Aarhundredes rationalistiske Opfattelse af et Parlaments Betydning, den Opfattelse, at Parlamentet skulde være en etisk og intellektuel Elite af Befolkningen, som ved Fornuftargumenter og saglige Overvejelser søgte at overbevise hinanden om den rette Løsning af de forskellige Samfundsanliggender.

Vi er i Praksis saare langt fra den teoretiske Grundopfattelse, der i det 18de Aarhundrede var den gældende i Vurderingen af Parlamentarismen og Parlamentets Betydning. Vi er langt fra baade det, man den Gang kaldte Parlamentssuveræneteten og ogsaa fra egentlig Folkesuverænetet. Vi regeres her i Landet af skiftende Klasseoligarkier, repræsenterende haandfaste økonomiske Interesser, og det er i Virkeligheden ikke ret mange her i Salen, der søger i deres parlamentariske Arbejde at finde Generalnævneren mellem disse brutale Klassemodsetninger, søger at finde det samfundsmæssigt hensigtsmæssigste. Nej, hvert Oligarkis Ledere og Feudalherrer søger at skaffe deres Interesser det størst mulige Udtryk i Lovgivningsarbejdet.

Men jeg vil ikke desto mindre sige til det ærede Medlem Hr. H. P. Hansen, at til Trods for disse ubestridelige faktiske Forhold maa han dog ikke glemme, at dette Tings Møder jo alligevel ikke er socialdemokratiske Partimøder. Folkets Repræsentanters Møder er ikke socialdemokratiske Partimøder, hvor et Klasseoligarkis Feudalherre med et Vink kan bringe en ubehagelig og efter hans Formening overflødig Menigmand til Tavshed.

Jeg tror, at hele den Tendens, som mere og mere gør sig gældende i vort parlamentariske Liv, Tendensen til ikke at søge Statsinteressens bedst mulige Varetagelse, men hver især at rage til sig det mest mulige til Fordel for de Stemmer ude i Befolkningen, man repræsenterer, hvor Parollen er: Gør aldrig noget, som kan medføre,

at du mister Stemmer, selv om det, der burde foretages, var nok saa statlig rimeligt og forsvarligt — og paa den anden Side: Gør alt, hvad du kan for at vinde det størst mulige Antal Stemmer, selv om det, du foretager, er nok saa statsskadeligt og samfundsforkasteligt — jeg tror, at denne udprægede Tendens lidt efter lidt vil bidrage til at underminere det parlamentariske System.

Og denne Underminering er allerede i god Gang. Naar Flertallet mener, at det ved Hjælp af den brutale Talmajestæt, ja, maaske oven i Købet ved Hjælp af en gennem mere eller mindre vederhæftige Kompromisser tilvejebragt Talmajoritet, kan marchere hen over Hovedet paa Mindretallet, naar Flertallet med plumpe Fødder nedtræder ældgamle Anskuelser og Følelser i Befolkningen, som end ikke Feudalismen og Absolutismen vovede at antaste, naar forrykte partipolitiske Klikker finder paa ved Hjælp af Afstemningsmaskinen at gøre de bedste og mest retskafne Bevægelser i Befolkningen til Skamme eller ved Hjælp af et parlamentarisk Oligarki at give den enkelte Klasses Byttebegærlighed Rettens Skin, saa styrter Parlamentarismens Søjler og Grundpiller, nemlig Gensidighed, Tillid og individuelt Ansvar.

Jeg er ganske enig i en Betragtning, som er kommet frem fra Venstræs og ogsaa det konservative Folkepartis Side, særlig stærkt fra Partiets af Sind maaske yngste Medlem, det ærede Medlem Hr. Fraenkel, som hævder, at vi her i Landet efterhaanden har en Lavsaand, som gennemtrænger alt baade i vort politiske Liv og i det private Erhvervsliv paa en mere og mere utaalelig Maade; men jeg har rigtignok ogsaa været uenig med dem i, at det Lovforslag, som Venstre fik gennemført i sidste Samling, var et velegnet Middel til at bekæmpe denne Lavsaand.

Jeg maa maaske i denne Forbindelse have Lov til at minde om en Polemik, som „Berlingske Tidende“ førte med Regeringens Hovedorgan „Social-Demokraten“ med Hensyn til denne Lovs Vedtagelse og Stadfæstelse. Den højtærede Undervisningsminister fandt som Redaktør af „Social-Demokraten“, at den Polemik, som „Berlingske Tidende“ ved Rigsdagens Afslutning førte paa dette Spørgsmaal, var saa misvisende, saa falsk, at „Social-Demokraten“ kaldte „Berlingske Tidende“s ansvarlige Redaktør for Falskeblakke. „Falskeblakken“ er den Hest i Stalden, som man skal være forsigtig med at gaa ind til, fordi man aldrig ved, naar den sparker, selv om man kommer i nok saa gode Hensigter.